

ספירת העומר (6)

העבודה המיוחדת של ימי ספירת העומר

לכל מצוה יש מובן פשוט, לדוגמה במצות סוכה, אנו יודעים שהישיבה בסוכה מרמזת על ענני כבוד והיא זכר ליציאת מצרים, וכך לכל מצוה יש את המובן שלה. אבל במצות ספירת העומר, המובן פשוט שלה כמוס מאוד, לא מובן לנו כלל מה היא המשמעות של ספירת הימים. בספר החינוך כתב שאנו סופרים את הימים שעדיין חסרים לנו עד מתן תורה, כדרכו של אדם שמצפה מאוד לדבר מסויים והוא סופר את הימים בכמיהה. אך עדיין צריך ביאור, שהרי לפי דברי החינוך היה עלינו למנות הימים שעדיין חסרים לנו עד מתן תורה, ולא את הימים שכבר חלפו עלינו. ועוד תמוה, שבפסוק בתורה: "וספרתם לכם וכו'..." , לא מוזכר בכלל ענין מתן תורה בקשר לספירה. המצוה נקראת "ספירת העומר", מהו הקשר לעומר? ומדוע באמת התורה לא מקשרת את ימי הספירה לחג השבועות, שהוא היום החמישים, ולו ברמז?

התשובה לשאלה הראשונה היא כאשר אדם סופר את הימים לקראת יום מסויים, הרי לימים שחולפים בינתיים אין משמעות לדוגמה: אדם שאמור לקבל מתנה גדולה בעוד חמישים יום הריהו מתייחס למשך הציפייה למתנה בחמישים יום שמפריעים לו לקבל את המתנה, וכאשר חולף יום נשארו רק ארבעים ותשעה יום החוצצים בינו לבין המתנה. אך לימי ספירת העומר אנו מתייחסים באופן אחר. ימים אלו הם ימים של בניה רוחנית, וכאשר אדם בונה בנין בעל עשר קומות הרי הוא סופר כל קומה: בניתי כבר קומה אחת, בניתי קומה שניה וכו', הוא לא אומר נותרו לי תשע קומות לבנות. כך בימי ספירת העומר אנו בונים ומכינים את עצמנו למתן תורה, הקב"ה מצדו מוכן לתת לנו את התורה מיד, אך אנחנו פשוט לא מוכנים עדיין. ולכן אנו סופרים את ימי ההכנה ומונים את הקומות הרוחניות המכשירות אותנו, לקראת מתן תורה.

בזה יובן הקשר שבין העומר לימי הספירה לקראת מתן תורה; עומר התנופה בא משעורים, מאכל בהמה. והמנחה שמקריבים בשבועות באה מסולת חטים, מאכל אדם. כתוב **בווהר הקדוש** שיש קשר בין עומר התנופה למנחת סוטה, אשר שניהם באים משעורים. כשם שמטרת מנחת סוטה היא לברר את טהרת האישה, כך גם מטרת ספירת העומר לברר את הטהרה של עם ישראל, כהכנה למתן תורה. וכשם שמנחת סוטה באה ממאכל בהמה גם העומר בא ממאכל בהמה. וזו ההכנה שלנו למתן תורה: להקריב את מאכל הבהמה לפני ה' .

רב פינקוס זצ"ל בספרו "פסח ספירת העומר"

קבלת התורה בזכות ספירת העומר

בספר "לישישים חכמה", מביא רמז יפה בשם רבי יצחק מנחם מאלכסנדר הי"ד, לקשר בין ספירת העומר לקבלת התורה. נאמר בתהלים (כב. כג): "אספרה שמך לאחי בתוך קהל אהללך". "אספרה" מלשון ספירה, הרומז לספירת העומר "לאחי" בגימטריא מ"ט, היינו ספירת מ"ט ימים, ולאחר ספירה זו: "בתוך קהל אהללך", רמז לחג השבועות, עליו נאמר (דברים ה. יט): "את הדברים האלה דבר ה' אל כל קהלכם בהר", הרי שרמז לנו הכתוב, כי על ידי ספירת העומר זוכים לקבל את אור התורה במתן תורה.

העומר

וספרת לכם... מיום הביאכם את עומר התנופה שבע שבתות תמימות. (ויקרא כג. טו)

הנה אנחנו סופרים ארבעים ותשעה ימים מיום הבאת העומר עד יום קבלת התורה, לרמז שהא תליא: אם אין קמת אין תורה, ואם אין תורה אין קמת. מהר"ל מפראג

טעם למה אין מברכים שהחיינו על ספירת העומר

הרשב"א אומר שהספירה מכוונת לעיקר המצוה, היינו להקרבת שתי לחם, יוצא שבזמן הזה הספירה רק מדרבנן. והנה הספירה גורמת לנו צער, המזכירה את חורבן בית המקדש, שאין כהיום שתי לחם, ולכן אין לברך שהחיינו. ולכן אנו אומרים אחר הספירה: הרחמן הוא יחזיר לנו עבודת בית המקדש, ומתפללים שנזכה לתכליתה, לשתי לחם. ספר "ברכת חיים מועדים"

למה לא סופרים חמישים יום?

וספרתם לכם ממקרת השבת מיום הבאיכם את עומר התנופה שבע שבתות תמימות תהינה. עד מקרת השבת השביעת תספרו חמשים יום (כג. טז)

על משפט הרשעים בגהינום, אומר רבי יוחנן בן נורי (עדות ב.י) שהוא מפסח ועד עצרת. ומדוע אז? על כך כתב בספר "עיון יעקב", כי מפסח ועד עצרת ארבעים ותשעה ימים, והרשעים צריכים לזכך את הזוהמה שנכנסה בהם בכח העבירות שעברו עד שנכנסו במ"ט שערי טומאה. אמנם ישנם חמישים שערי טומאה, אלא שמי שנכנס לשער זה, שוב אין רפואה למכתו ואש העונש שלו לעולם לא תכבה. אף ישראל, כשיצאו ממצרים היו שקועים במ"ט שערי טומאה, ולפיכך הוצרכו להמתין ארבעים ותשעה ימים, כדי לזכך את עצמם שיהיו ראויים לקבלת התורה. הוסיף על כך בספר "ילקוט הגרשוני", שמתעם זה אומרים לאחר ספירת

למתן תורה צריכה להיות "וספרתם" ספירה לכל אחד ואחד באופן אישי. **המלקט**

הלכה: ספירת העומר: זמן הספירת העומר מתחילת הלילה, ולילה ודאי הוא מצאת הכוכבים, ויש הסוברים שאפשר לספור בזמן בין השמשות, ומכל מקום לא יספור לפני השקיעה, אפילו אחר הפלג המנחה, אף על פי שיוצאים בזמן זה ידי תפילת ערבית, ואפילו בערב שבת. המדקדקים אינם סופרים אף בבין השמשות אלא מצאת הכוכבים וכן ראוי לעשות. אם ספר בין השמשות יצא בדיעבד ידי חובתו. ויש שמצדד שנכון שיחזור ויספור אחר צאת הכוכבים בלי ברכה.

ספר "ספירת העומר"

פתגם: אלתוכח לץ פך: שגאך הוכח לחלם ויאהבך משלי

חקירה: ספק טומאה ברשות הרבים טהור
אפילו אם באמת נגע בטומאה (דין ודאי), או שמספק אין צריך לחשוש שנגע בה (ספק) (קובץ שיעורים ח"ב מה.ט: רק אין לחשוש) **ספר "קובץ יסודות וחקירות"**

סיפור: מה שקנה עבד קנה רבו
מנהג הוא בישראל, כידוע שבשבת שקוראים בה פרשת התוכחה, אין מעלים איש לתורה, אלא בעל הקריאה בעצמו עולה לפרשה. פעם אחת אירע בבית הכנסת של מוסקבה שהבעל קורא התעקש ולא רצה לעלות בעצמו ל'תוכחה'. היה שם חייל יהודי, ששירת בצבאו של הצאר הרוסי, הורה הרב דבית הכנסת להעלות אותו חייל לקריאת פרשה זו. אחרי התפילה פנה אחד המתפללים אל הרב בטרוניה: וכי בשביל שהוא חייל, יצא מכלל המתפללים? במה הוא אשם שנתפס לעבודת המלך? היא הנותנת! השיב הרב, דוקא משום שהוא עבד המלך אין לו לחשוש מפני הקללות שבתוכחה, שכן הלכה פסוקה היא, מה שקנה עבד קנה רבו. **ספר "חד וחלק" חלק ד'**

שבת שלום, חג שמח

יוצא לאור לרפואה שלימה, הדסה אסתר בת רחל בחלא קטי, אברהם רפאל בן רבקה, ברטה מסעודה בת לאה, חיים מאיר בן גבי זווירה, אליהו בן תמר, ראובן בן איזא, ששא בנימין בן קארין מרים, פליקס סעידו בן אטו מסעודה, ויקטוריה שושנה בת ג'יים חנה, רפאל יהודה בן מלכה, שלמה בן מרים, שמחה ג'יות בת אליז, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלמה, אלחנן בן חנה אנושקה, רישאר שלום בן רחל, נסים בן אסתר, מרים בת עזיזא, חנה בת רחל, דוד בן מרים, יעל בת כמונה, חנה בת ציפורה, ישראל יצחק בן ציפורה, יעל רייזל בת מרטין היימה שמחה. זיווג הגון: נעמי פנינה בת סנדרין אסתר, לאה בת רבקה, לאלודי רחל מלכה בת חשמה, ליוסף גבריאל בן רבקה, למרים בת רבקה. הצלחה לחנה בת אסתר וליונתן מרדכי בן שמחה ברכה זרע של קיימא ללבנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיחי מרדכי בן ג'יזל לאוני. לעלו נשמת: אליהו בן זהרה, ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה בת בלח, יוסף בן מייכה. מוריס משה בן מרי מרים. משה בן מזל פורטונה. שמחה בת קמיר, אמיל חיים בן עזו עזיזה, רחל בת מיה, ראובן בן חנינה, אליהו בן מרים, נסים חי הורבט בן ג'ולי

העומר: רבנו של עולם, אתה ציותנו לספור ספירת העומר כדי לטהרנו מקליפותינו ומטומאותינו, שכן ישראל בצאתם ממצרים, ספרו מ"ט יום כי בכל יום נטהרו משער האחד של מ"ט השערים. מדוע אנו סופרים? כי "בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים" (פסחים קטז:)
ספר "ומתוך האור ספירת העומר"

ספירת העומר, עבודת ה'

בשעה שאמר להם לישראל במצרים: "תעבדון את אלוקים בהר הזה" אמרו לו אימת עבודה זו? אמר להם: לסוף חמישים יום, והיו מונים כל אחד ואחד לעצמו, מכאן קבעו חכמים את ספירת העומר. בזמן שאין לנו עבודה בבית המקדש לא עומר בפסח ולא בכורים בעצרת. אבל עיקר עבודת ה' וקבלת עול תורה הרי יש לנו תמיד. אף אנו מכינים עצמנו לעבודה זו שבידינו כשם שעשו אבותינו שייצאו ממצרים שגם הם כמונו לא זכו לקיים מצות העומר, שהרי לא באו לארץ ומנו רק לקבלת התורה שציפו לה ואף אנו כמוהם מצפים תמיד לקבלת התורה ומונים לה בצפייתנו. משל למה הדבר דומה? לשר אחד שעבר בדרך ומצא אדם אחד מושלך בבור שהיה אסור שם, אמר לו השר: אני אעלה אותך ואוציא אותך מהבור הזה, ולזמן פלוני אתן לך את בתי, ושמח אותו אדם שמחה גדולה, אמר בלבו: לא די שהוציאני מבור הזה, אלא עוד רוצה ליתן לי בתו! וכן עשה השר, הוציאו והלבישו בגדים נאים וכסף וזהב ונתן לו, כשראה אותו האיש שהשר קיים כבר מקצת דבריו התחיל למנות מיד כמה זמן יש עוד למה שקבע לו השר לתת לו בתו. **ספר "ברכת חיים"**

ספירת העומר "לכם": שואל הבן איש חי מה כ"כ מיוחד במצות ספירת העומר שנצטוינו בספירה אישית של כל אחד ואחד? ומבאר שביציאת מצרים נאמר למשה: "בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלוקים על ההר הזה". זאת אומרת שמגמת היציאה היתה לקבל תורה וכדי לקבל תורה הוצרכו לעבור דרך של שבעה שבועות כמו שכתוב בזה"ק שטיהר אותם בספירת שבעה שבועות, כטהרת נדה, שהיו טמאים בכל טומאות מצרים מ"ט שערי טומאה. אבל לא כל אחד היה באותו מדרגה של טומאה וגם לא כל אחד היה באותה רמה של ציפיה למתן תורה וע"כ הספירה היא אישית לכל אדם ואדם לפי הכנתו וטהרתו למתן תורה. וכן התורה היא מחייבת כל אחד ואחד מישראל ואין אדם יוצא יד"ח בקיום חברו. ועל פי האלשיך הקדוש שפירש בפרשת ראה, לשון יחיד היינו חיוב על כל יחיד ויחיד. ואפשר להוסיף, גם עשרת הדברות נאמרו בלשון יחיד: "אלקיך", הוצאתיך", "לא יהיה לך", "זכור את", "כבד את" וכו'... הכל לשון יחיד כלומר מצוה לכל אחד ואחד באופן אישי. וע"כ ספירת העומר שהיא הכנה

יוסף גרמון כולל עקס לע בען
לכל עניני הדף נא לפנות במייל ל:
germon73@hotmail.fr
ניתן למצוא את העלון
www.kollel-aixlesbains.fr